

Høringer - Ændring af bistandsværgebekendtgørelsen -
Følgelovgivning til bortvisningsloven

56. Sammenstød - Dokumentfalsk - Lovgivning i motiverne
57. Aktindsigt - Beviser - Fingeraftryk
58. Asylsøgere - Kriminalitet i hjemlandet - Retsforfølgning i Danmark - Jurisdiktionskompetence - Beviser - Tilregnelighed - Behandlingsdom - Drab - Røveri - Udvisning
59. Vold - Udvisning undladt på grund af alvorlig sygdom - Gentagelse
60. Bordeldrift - Samfundstjeneste - Konfiskation
61. Erstatning - Egen skyld - Ung alder
62. Aktindsigt, begrænsning, forsvarers og sigtedes - Beviser, dokumentation af rapporter i forbindelse med vidnefritagelse - Anke, lovlig forkyndelse
63. Røverier - Sagsomkostninger
64. Bedrageri - Langvarig sagsbehandling - Betinget straf - Menneskerettigheder

LANDSFORENINGEN AF BESKIKKEDE ADVOKATER

Justitsministeriet
Civilkontoret

Østergade 16
6. oktober 2004

Vedr.: Sagsnr. 2002-220-0063. Udkast til ændring af bistandsværgebekendtgørelse.

Ved skrivelse af 24. september 2004 har Justitsministeriet anmodet om en udtalelse vedr. ovennævnte udkast.

Udkastet har været forelagt bestyrelsen og giver ikke anledning til bemærkninger.

På bestyrelsens vegne
Elsebeth Rasmussen

Socialministeriet
Departementet

Østergade 16
6. oktober 2004

Vedr.: J.nr. 80-384. Høring over lovforslag - Følgelovgivning til bortvisningsloven.

Med skrivelse af 1. oktober 2004 modtaget her den 4. oktober 2004, har ministeriet anmodet om bemærkninger til ovennævnte forslag senest den 8. oktober 2004.

Forslaget har været forelagt bestyrelsen, der som følge af den uacceptable korte høringsfrist ikke har mulighed for at behandle sagen.

Nærværende svar er tillige efter anmodning fremsendt som e-mail til jub.@sm.dk.

Med venlig hilsen
Elsebeth Rasmussen

Sammenstød - Dokumentfalsk - Lovgivning i motiverne

Straffelovens § 171 og § 279

Vor juridiske barnelærdom er ved at smuldre. Vi har i mange år haft på rygraden, at man ikke straffede dokumentfalsk i sammenstød med bedrageri. Efter den velkendte, men kritisable lovgivningsteknik, lovgivning i motiverne, skal det nu være anderledes, selv om man ikke kan læse dette ud af selve straffeloven.

Lov nr. 2004-05-19 om ændring af bl.a. straffeloven

Ved ovennævnte lov, der trådte i kraft den 1. juli 2004, er strafferammen i § 172 ændret, således at normalstrafferammen er 2 år, men ved særlig grov karakter eller et større antal forhold kan straffen stige til 6 års fængsel.

Selve § 171 har i stk. 2 fået en ændret formulering, således at elektroniske tilkendegivelser er medtaget, mens det kære gamle lejlighedsdokument er skrevet ud af bestemmelsen.

I øvrigt er § 171 uændret. Man skal ned i bemærkningerne for at forstå, hvorfor politiet fremover vil påstå straf efter både dokumentfalsk og f.eks. bedrageri.

Det hedder i bemærkningerne pkt. 4.3.1. under overskriften Justitsministeriets overvejelser:

"Dokumentfalskbestemmelsen er et formaldelikt, d.v.s. bestemmelsen kriminaliserer en handling uden at stille krav om en bestemt følge. Dette kunne efter Justitsministeriets opfattelse tale for at nedsætte strafmaksimum i bestemmelsen og i stedet straffe i sammenstød med f.eks. bedrageribestemmelsen, som foreslået af Brydesholtudvalget. Som påpeget af Straffelovrådet i betænkning nr. 1424/2002 kan der imidlertid forekomme særdeles grove tilfælde af dokumentfalsk uden berigelsesforsæt, eksempelvis omfattende fremstilling af falske pas. Efter Justitsministeriets opfattelse er sådanne grove tilfælde af dokumentfalsk lige så strafværdige som grov berigelseskriminalitet, og strafmaksimum for dokumentfalsk - både efter en normalramme og efter en skærpet ramme - bør derfor ikke ligge lavere end maksimum for berigelseskriminalitet.

På den baggrund foreslås en normalstrafferamme for dokumentfalsk på bøde eller fængsel indtil 2 år, mens straffen ved særligt grove tilfælde kan stige til fængsel i 6 år.

Efter Justitsministeriets opfattelse afspejler den foreslåede normalstrafferamme på bøde eller fængsel indtil 2 år i højere grad bestemmelsens karakter og strafværdighed. Normalstrafferammen bygger endvidere på den forudsætning, at der fremover i de tilfælde, hvor der ved brug af et falsk dokument begås bedrageri, straffes i sammenstød for dokumentfalsk og bedrageri."

- oo0oo -

De ovenstående motiver har redaktøren fået tilsendt af en venlig politiassessor, der til fulde efterlever politiets slogan: "Politiet hjælper også dig".

Landsforeningens Meddelelse 57/2004

Aktindsigt - Beviser - Fingeraftryk

Retsplejelovens § 745

Politiet ville ikke udlevere kopi af de fingeraftryk, der dannede grundlag for en konklusion om, at tiltaltes fingeraftryk var fundet på en plastikpose, der havde indeholdt hash. Byretten gav politiet medhold, men landsretten bestemte, at forsvarerens begæring om udlevering af en fotografisk kopi af gerningsfingeraftrykket og et sammenligningsfingeraftryk, som politiet havde tilvejebragt, skulle imødekommes.

ØL 19. afd. kære nr. S-1887-04, 2/6 2004

Forsvarer F bad den 6/4 2004 om kopi af det fra Sverige modtagne fingeraftryksmateriale samt de af hans klient opbevarede fingeraftryk. Sagen drejede sig om 1,9 kg hash, der var indsmuglet til Sverige i teknikerskabet på toilettet på et tog.

Politiet svarede den 21/4 2004, at fingeraftryksblanketterne, der opbevaredes i Rigs-politichefens Fingeraftryksafdeling, ikke kunne udleveres, da de indgik i en database.

Gerningsfingeraftrykkene var sikret af det svenske politi ved en kemisk proces. Der vedlagdes ikke og udleveredes ikke aftryk, da disse ikke på nogen måde kunne identificeres af andre personer end fagfolk. Der havde iflg. politiet ikke under sagen været nogen grund til at betvivle erklæringernes validitet eller de pågældende personers kompetence til at udfærdige disse. Man kunne eventuelt afhøre de pågældende kriminalteknikere i retten.

Spørgsmålet blev indbragt for byretten med henvisning til RPL § 745. Det var iflg. forsvareren af vigtighed for hans tilrettelæggelse af forsvaret, at han på forhånd kunne have en ide om, på hvilken måde identifikationen var blevet tilvejebragt.

Klienten havde ikke i forbindelse med efterforskningen fået taget sine fingeraftryk. De aftryk, der forelå, var fra 1991, "således at der eventuelt kunne opstå problemet om en fejlagtig registrering af min klients fingeraftryk i AFIS."

Byretten citerede yderligere fra politiets redegørelse, at fingeraftryk ikke kunne udleveres med henvisning til RPL § 792 b, stk. 1, jfr. § 792 f, stk. 2, og afsagde følgende

"KENDELSE:

På baggrund af ovenstående redegørelse fra Politimesteren i Glostrup, og henset til, at anklagemyndigheden har bevisbyrden samt idet det herefter ikke findes af afgørende betydning for tilrettelæggelsen af forsvaret

Bestemmes:

Den af advokat F fremsatte begæring om udlevering af fotografisk kopi af fingeraftryk imødekommes ikke."

Forsvareren kærede til landsretten og henviste bl.a. til, at materialet var tilvejebragt af politiet. Der sås ikke at foreligge omstændigheder, der medførte, at materialet ikke uden ulempe kunne mangfoldiggøres. Henvisningen til RPL § 792 b og f var uden forståelig mening.

Resten er citat af landsrettens kendelse:

"Retten har ved kæremålets fremsendelse henholdt sig til den afsagte kendelse og har oplyst, at domsforhandling i sagen er berammet til foretagelse den 8. juni 2004.

Kærende har nedlagt påstand om, at det pålægges politiet at udlevere en fotografisk kopi af gerningsstedsfingeraftrykket og af det sammenligningsfingeraftryk, som politiet har tilvejebragt.

Anklagemyndigheden har ikke udtalt sig vedrørende kæremålet.

Kærende har til støtte for sin påstand anført, at det pågældende materiale utvivlsomt er materiale, som politiet har tilvejebragt til brug for den sag, som tiltalen angår; at der ikke er omstændigheder, der medfører, at materialet ikke uden ulempe kan mangfoldiggøres; at fingeraftrykket er sagens eneste eller dog væsentligste bevis; samt at politiet altid fremkommer med fotografiske gengivelser af eksempelvis sålaftryk, der agtes ført som bevis, uanset at der tillige foreligger teknisk erklæring om identitet mellem den mistænkte sko og sålaftrykket.

Landsrettens bemærkninger:

Landsretten finder, at de omhandlede fingeraftryk er materiale, der i sagen er omfattet af retsplejelovens § 745, 1. pkt. Der er ikke i sagen oplyst om forhold, der kan begrunde, at mangfoldiggørelse, jf. retsplejelovens § 745, 2. pkt., ikke bør ske.

De af anklagemyndigheden anførte bestemmelser i retsplejelovens §§ 792 b, stk. 1, og 792 f, stk. 2, samt punkt 7 i Rigspolitechefens Kundgørelse B nr. 19, der er fortrolig, begrundet ikke en fravigelse fra retsplejelovens § 745.

Anklagemyndigheden og byretten har ikke i sagen anført konkrete omstændigheder, jf. retsplejelovens § 745 a, stk. 4, 1. pkt., jfr. stk. 1, der begrundet en fravigelse af § 745.

På dette grundlag tager landsretten kærendes påstand til følge."

- oo0oo -

Sagen endte i øvrigt med, at den tiltalte blev frifundet. Han var ikke straffet af betydning for sagen. Retten lagde efter en kriminalkommissærs forklaring til grund, at det fingeraftryk, som det svenske politi havde sendt, hidrørte fra T. Det var oplyst, at fingeraftrykket var fundet på "emballagen" om det fundne parti hash, men ikke nærmere oplyst om på hvilken del af emballagen.

T forklarede, at han var ansat som rengøringsassistent og rengjorde togvogne, herunder toiletter.

Retten fortsatte:

"Han bruger ikke handsker, når han gør rent. Rengøringen omfatter bl.a. udskiftning af plastaffaldsposer på toiletter, samt beskyttelsesposer til nakkepuderne på passagersæderne. Der lægges også affaldsposer i passagervognene.

Han skal normalt ikke ind i teknikerskabet på toilettet, men den "nøgle" han har, giver adgang til skabet. Nøglen er et håndtag med en firkantet form for enden. Låsene åbnes og lukkes med denne "skruenøgle". Han har oplevet, at der var unge mennesker på toiletterne, når han kom om natten. Der er derfor andre, som kan komme ind med den slags nøgler.

Den omstændighed at T's fingeraftryk kan være fundet på plastposer pakket rundt om den fundne hash, kan således ikke tjene som bevis for, at han har rørt ved andet end plastposen. Efter det oplyste, kan alle få fat i disse plastposer.

Det er herefter ikke bevist, at T har haft noget at gøre med det parti hash, som blev fundet i teknikerskabet den 5. december 2002."

Landsforeningens Meddelelse 58/2004

Asylsøgere - Kriminalitet i hjemlandet - Retsforfølgning i Danmark - Jurisdiktionskompetence - Beviser - Tilregnelighed - Behandlingsdom - Drab - Røveri - Udvisning

Straffelovens § 7, § 16, § 68, § 73, § 237 og § 288, Udlændingelovens § 7 og § 26

En ugander U, der indrejste i 1997 og fik K-status i 1999, blev ved anklageskrift fra 2004 tiltalt for bl.a. en række røverier af særlig farlig karakter, to manddrab og en grov ulovlig frihedsberøvelse begået i 1995 i hjemlandet. Sagen endte med, at den pågældende blev frifundet for de to drab, men dømt for røverierne og frihedsberøvelsen. Han var nu sindssyg - der var ikke tilstrækkeligt grundlag for en frifindelse efter § 16. I stedet blev han efter straffelovens § 73, jfr. § 68, idømt behandlingsdom uden længstetid.

Retten fandt vedr. udvisningspåstanden, at den henset til U's helbred ville virke særligt belastende. Retten lod det ved vurderingen indgå, at de handlinger, U var fundet skyldig i, var begået for næsten 10 år siden, og at de vel var alvorlige, men at der ikke efter det oplyste blev påført væsentlig personskade.

Retten i Aalborg 8. afd. SS nr. 8. 1209/2004, 27/5 2004

U, født i 1963, var ifølge anklageskrift af marts 2004, jfr. straffelovens § 7, stk. 1, nr. 2, tiltalt for røveri af særlig farlig karakter, ved som højtplaceret i NDA (National Democratic Alliance) i februar 1995 sammen med bevæbnede medgerningsmænd med bl.a. spark og trussel med skarpladte geværer at have tvunget en fængselsdirektør til at udlevere 20.000 shilling m.v.

Et tilsvarende røveri umiddelbart derefter på en politistation over for tre politibetjente, der blev tvunget til at udlevere radioudstyr, flere geværer, uniformer m.v.

To manddrab med økse i en skov over for en regional politichef og en politibetjent i februar 1995 og endelig grov ulovlig frihedsberøvelse, ved som højtplaceret i NDA i forening med et antal gerningsmænd at have holdt en minister og to andre personer fanget i skovene i 5 dage i april 1995, hvorefter de blev løsladt.

(Sagen er som asylsag refereret i Flygtningenævnets Formandskabs årsberetning fra 1999, s. 179f, hvortil henvises)

Anklagemyndigheden påstod behandlingsdom uden tidsbegrænsning samt udvisning.

U nægtede røverierne og drabene, men erkendte den ulovlige frihedsberøvelse. Han påstod frifindelse for udvisningen. U ville ikke bestride, at der var jurisdiktionskompetence efter straffelovens § 7, stk. 1, nr. 2, og at handlingerne ikke kunne betegnes som en militær konflikt.

Der blev dokumenteret en række vidneforklaringer indhentet i Uganda i medfør af RPL § 747.

U var sindssyg, mest sandsynligt lidende af skizofreni, men det kunne ikke afvises, at han primært havde været svært personlighedsforstyrret i form af en såkaldt skizofreniform pseudopsykopatisk grænsetilstand (skizotypi). Såfremt han ikke var omfattet af § 16, var han således omfattet af § 73. Man anbefalede behandlingsdom.

Han var, som det fremgår af indledningen, indrejst hertil i 1997 og fik i 1999 K-status. Opholdstilladelsen blev i 2003 gjort tidsbegrænset.

Retten lagde til grund efter U's egen forklaring sammenholdt med det øvrigt foreliggende, at de pågældende begivenheder havde fundet sted. Spørgsmålet var, om det af anklagemyndigheden var godtgjort, at U personligt var ansvarlig. Med hensyn til røverierne havde en af de forurettede genkendt U på foto, og U havde selv under grundlovsforhør (i 2003) erkendt at være personen på fotoet.

Vedr. tiltalen for de to drab bemærkede retten:

"Bevisbyrden for, at netop tiltalte skulle have begået de drab, der er omfattet af disse forhold, er søgt løftet ved afhøring af 3 andre medlemmer af tiltaltes gruppe, hvoraf den ene - A - ikke var til stede, og efterfølgende har forklaret svingende om, hvilke detaljer, han fik at vide om mordene.

De to andre - B og C - har i deres forklaringer erkendt at have været til stede, da drabene fandt sted. Det er oplyst, at de pågældende har været tiltalt i den anledning, men blev frifundet på grund af procedurefejl. De pågældende har således allerede omkring tidspunktet for drabene været afhørt af ugandisk politi, og f.s.v. angår B, der først blev afhørt, har han forklaret, at han under afhøringen blev udsat for slag.

Uanset at dette vidne inden den indenretlige afhøring var blevet frifundet, finder domsmændsretten, at omstændighederne omkring den første afhøring, som i vidt omfang blev benyttet til forehold, og den interesse vidnet kunne have i - berettiget eller ej - at lægge skylden for drabet over på tiltalte som den eftersøgte leder af gruppen,

påvirker vidnets troværdighed også under den indenretlige afhøring og dermed afhøringens anvendelighed i bevisbedømmelsen.

F.s.v. angår det andet vidne, C, har han som B haft en interesse - berettiget eller ej - i at undgå at ifalde ansvar for drabet. Også han har tidligere været afhørt af det ugandiske politi, der da - efter B's forklaring - havde fokus på tiltalte.

Domsmandsretten finder derfor, at også dette vidnes troværdighed er svækket.

Uanset at tiltalte var leder af gruppen, at han på fotos er set bære en økse, svarende til det våben, der efter obduktionserklæringerne må anses som brugt som drabsvåben, finder domsmandsretten derfor ikke på det foreliggende, at det er bevist med den til domfældelse i en straffesag fornødne sikkerhed, at drabene er begået af tiltalte.

Det bemærkes, at det i sagen foreliggende dokument, der må anses for skrevet af tiltalte, hvori anføres, at "jeg" dræbte de pågældende, ikke kan føre til andet resultat. Tiltalte er pt. sindssyg, og hans tilstand da dokumentet blev skrevet kan ikke vurderes.

Tiltalte frifindes derfor i disse forhold."

U blev på sin erkendelse fundet skyldig i den ulovlige frihedsberøvelse.

Retten fortsatte:

"Efter Retslægerådets erklæring og de øvrige udtalelser i sagen finder domsmandsretten, at det ikke kan udelukkes, at tiltalte allerede på gerningstidspunktet har været utilregnelig på grund af sindssyge eller en tilstand, der må ligestilles med sindssyge, men at han i hvert fald på nuværende tidspunkt er omfattet af straffelovens § 73.

Der findes ikke tilstrækkeligt grundlag for en frifindelse efter straffelovens § 16, men domsmandsretten finder, at den straf, tiltalte har forskyldt, skal bortfalde, jfr. straffelovens § 73.

For at forebygge nye lovovertrædelser er det imidlertid nødvendigt, at der træffes foranstaltninger over for tiltalte, jfr. straffelovens § 73, jfr. § 68, i overensstemmelse med anklagemyndighedens påstand.

Efter karakteren af de begåede lovovertrædelser fastsættes der ikke længstetid for foranstaltningen, jfr. straffelovens § 68a, stk. 2.

Tiltalte har under sagen været frihedsberøvet fra den 7. maj 2003 til domsafsigelsen, herunder fra den 22. august 2003 i medfør af retsplejelovens § 777 på Psykiatrisk Sygehus, hvor tiltalte også forud herfor havde befundet sig i forbindelse med mentalundersøgelsen.

Vedrørende påstanden om udvisning:

Anklagemyndigheden har - som ovenfor nævnt - nedlagt påstand om udvisning i medfør af § 49, stk. 1, jf. § 22, nr. 3, jf. § 32 i bekendtgørelse af udlændingeloven § 894 af 27.10.1994, der var gældende på tidspunktet for de handlinger tiltalen omfatter.

Anklageren har påberåbt sig karakteren af forholdene og gjort gældende, at udvisning alene kan undlades, såfremt retten måtte finde, at der består en reel risiko for at tiltalte risikerer dødsstraf efter en udvisning til Uganda.

Forsvareren har principalt gjort gældende, at påstanden ikke skal tages til følge allerede fordi de pådømte handlinger ikke er omfattet af det beskyttelseshensyn, der ligger bag udvisningsreglerne.

Subsidiært har forsvareren gjort gældende, at de i udlændingelovens § 26 anførte hensyn er til hinder for udvisning.

Domsmandsretten kan tiltræde, at udvisning i givet fald skal ske med hjemmel i de bestemmelser, der var gældende på tidspunktet for de pådømte handlinger, d.v.s. den påberåbte bekendtgørelse af udlændingeloven nr. 894 af 27.10.1994.

Efter det ovenfor anførte er tiltalte blevet fundet skyldig i overtrædelse af straffelovens § 288 stk. 2 jf. stk. 1 nr. 1 og § 261 stk. 2 og idømt en strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter.

Betingelserne for anvendelse af udlændingelovens § 49 stk. 1 jf. § 22 nr. 3 er derfor som udgangspunkt opfyldt.

Det bemærkes herved, at domsmandsretten også finder, at denne regel skal anvendes ved domfældelse for forhold begået forud for indrejsen.

Domsmandsretten skal herefter tage stilling til om de forhold, der er opregnet i den relevante formulering af udlændingelovens § 26, kan være til hinder for en udvisning.

Domsmandsretten finder her - under hensyn til tiltaltes alvorlige sindssygdom sammenholdt med de indhentede oplysninger om de mangelfulde behandlingsmuligheder i Uganda - at en udvisning vil virke særligt belastende for tiltalte.

Domsmandsretten har ved denne vurdering ladet indgå, at de handlinger, tiltalte er fundet skyldig i, er begået for næsten 10 år siden, og at de vel er alvorlige overtrædelser, der har indeholdt trussel om grov vold, men at der ikke efter det oplyste blev påført væsentlig personskade.

Den nedlagte udvisningspåstand tages derfor ikke til følge."

Landsforeningens Meddelelse 59/2004

Vold - Udvisning undladt på grund af alvorlig sygdom - Gentagelse

Straffelovens § 244 og udlændingelovens § 26

Zambianeren Z var nu for anden gang dømt for vold og blev herfor idømt en fællesstraf på 4 måneders fængsel. Byretten ville udvise ham i 5 år, men landsretten frifandt ham for udvisningen under hensyn til hans helbredsforhold (HIV-smitte). Dissens.

VL 14. afd. a.s. S-0868-04, 14/6 2004

Den 33-årige zambianer Z var tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 244, jfr. § 247, stk. 1, ved i november 2003 om natten i en lejlighed at have skubbet K samt holdt hende fast, mens han bankede hendes hoved ned i et bord, ligesom han tildelte hende flere slag i ansigtet med knyttet hånd og efterfølgende uden for lejligheden slæbte hende 100 m tilbage til lejligheden, alt med skade til følge.

Der var påstand om fængselsstraf og udvisning.

Z erkendte sig delvis skyldig.

Han var 12 dage forinden det begåede forhold blevet idømt 20 dages betinget fængsel bl.a. for vold.

Retten lagde til grund, at Z og K efter deltagelse i en fest var kommet tilbage til Z's søsters lejlighed, hvor de diskuterede betaling af en taxaregning.

Z havde slået K med adskillige knytnæveslag, trukket hende ind i soveværelset, låst døren, hvorefter K undslap gennem vinduet. Z løb efter hende, tvang hende tilbage til lejligheden, idet han slæbte hende hen over jorden over en længere strækning. Han

var skyldig efter § 244, jfr. § 247, og der blev udmålt en fællesstraf på 4 måneders fængsel, henset til voldens grovhed og omfang.

Det var bl.a. oplyst, at Z efter ½ års sagsbehandling fik opholdstilladelse i juli 2003 under henvisning til sin sygdom og de manglende behandlingsmuligheder i hans hjemland. Hans mor, to søstre og moderens samlever boede i Danmark.

Byretten udtalte:

"Tiltalte har opholdt sig i Danmark i cirka et år og har to søstre og sin mor her i landet. Han har 3 børn på 2, 9 og 14 år i Zambia og må på denne baggrund siges at have den største tilknytning til sit hjemland. Efter det oplyste er der mulighed for at modtage behandling for hiv i Zambia. Under disse omstændigheder finder retten, at ingen af de forhold, der er anført i udlændingelovens § 26, stk. 1, sammenholdt med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions art. 8, taler afgørende imod udvisning, når henses til den vold, tiltalte er fundet skyldig i.

Anklagemyndighedens påstand om udvisning tages derfor til følge i medfør af udlændingelovens § 49, stk. 1, jf. § 24, nr. 2, jf. § 32, stk. 2. nr. 2."

Z blev herefter udvist i 5 år.

Z ankede til formildelse og frifindelse for påstanden om udvisning. Anklagemyndigheden påstod skærpelse.

Det var oplyst, at Udlændingestyrelsen havde forlænget Z's opholdstilladelse til januar 2005.

Z oplyste bl.a., at han ikke vidste, om hans far var i live, og hvor hans søster og bror i Zambia opholdt sig. Han levede ikke sammen med sine børn eller deres mor, da han rejste fra Zambia.

Hans mor og to øvrige søstre boede fortsat her. Først boede han hos sin mor, siden havde han fået egen lejlighed. Han modtog behandling mod AIDS og havde haft et aktiveringstilbud, og arbejdsformidlingen havde kontaktet ham med nogle jobtilbud.

Han henviste på ny til sin sygdom, og at mulighederne for behandling i hjemlandet var ringe.

"Landsrettens begrundelse og resultat:

Efter tiltaltes tidligere straf for vold og i øvrigt af de grunde, som byretten har anført, tiltrædes det, at straffen er fastsat som sket. Det bemærkes, at straffen er en fællesstraf med den betingede dom af 21.oktober 2003.

Det tiltrædes, at tiltaltes tilknytning til Zambia og derboende personer må anses for at være større end hans tilknytning til det danske samfund og herboende personer, og at disse forhold sammenholdt med den begåede kriminalitet taler for at stadfæste dommens bestemmelse om udvisning, jf. herved udlændingelovens § 26, stk. 1, nr. 1, 3 og 5, sammenholdt med artikel 8 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

4 voterende udtaler:

Efter det oplyste om tiltaltes helbredsforhold og de ringe muligheder for behandling i Zambia finder vi imidlertid, at udvisning må antages at virke særligt belastende, jf. udlændingelovens § 26, stk. 1, nr. 2. Vi stemmer derfor for at frifinde tiltalte for påstanden om udvisning.

2 voterende udtaler:

Tiltalte var allerede HIV-smittet, da han indrejste i Danmark i 2002. Herefter og da der efter det oplyste er mulighed for behandling mod AIDS i Zambia, finder vi ikke, at tiltaltes helbredsforhold i sig selv kan begrunde, at udvisning skal undlades. Vi stemmer derfor for at stadfæste dommens bestemmelse om udvisning.

Der træffes afgørelse efter stemmeflertallet, således at tiltalte frifindes for påstanden om udvisning.

Med den anførte ændring stadfæster landsretten dommen."

- oo0oo -

Forsvareren tilføjer bl.a.:

"Under domsforhandlingen procederede jeg på U 2003, s. 246 Ø, men også på LM 44/1999 og LM 29/2002."

Landsforeningens Meddelelse 60/2004

Bordeldrift - Samfundstjeneste - Konfiskation

Straffelovens § 62, § 75 og § 228

T på 62 år idømt en delvis betinget straf på 1½ års fængsel, hvor 1 år blev gjort betinget af samfundstjeneste i 200 timer. Der blev samtidig konfiskeret 1,5 mio. kr. fra hans bordeldrift i forskellige ejendomme.

Retten i Viborg, SS 392/2004, 13/9 2004

T på 62 år var tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 228, stk. 1, nr. 3, ved i perioden fra januar 1998 til november 2003 at have holdt bordel i en række nærmere opregnede ejendomme med nogle nærmere opregnede kvinder, idet han mod betaling på ikke under kr. 3.825.800 forestod driften ved bl.a. at

- anskaffe ejendomme til piger, der ønskede at ernære sig ved kønslig usædelighed, ligesom han møblerede de pågældende ejendomme
- have hjulpet med annonceringen
- have leveret kondomer og glidecreme
- have anskaffet "fluesmækkere" til modtagelse af betaling med Dankort, og
- at have erhvervet eller lejet fjernsyn eller video til de pågældende ejendomme.

(Herefter følger så 6 underpunkter, hvor ejendomme, perioder og kvinder er opregnet)

Der var påstand om konfiskation af kr. 2.370.645 i medfør af straffelovens § 75, stk. 1, tillige med fire "fluesmækkere" til betaling med Dankort.

T, der var ustraffet, nægtede sig skyldig. Han bestred ikke at have udlejet de pågældende 6 ejendomme til kvinderne, der fra ejendommene drev prostitution, men gjorde gældende, at der var tale om lovlig udlejningsvirksomhed. Han medgav, at han på forskellig måde havde hjulpet lejerne, der ikke kunne dansk, med at kontakte aviser omkring annoncering, betale regninger på posthuset eller sælge dem kondomer og glidecreme. Det samme var tilfældet med anskaffelsen af "fluesmækkerne", hvor Dankortindbetalingerne blev modregnet i huslejen.

Selv var han håndværker og ejede 15 ejendomme, som gav betydelige årlige indtægter ved udlejning.

Politiet havde ved anholdelsen taget nogle af hans lommebøger, som han ikke havde nået at få brændt.

Han satte krydser for sjov ud for de forskellige ejendomme. På forehold havde han forklaret politiet, at krydserne var en markering af, at der havde været gang i klinikkerne, og at han købte Ekstrabladet hver dag for at se, om der var annonceret eller ej.

Han ville ikke gætte på, hvor mange piger, der i årenes løb havde boet til leje hos ham. Tallet 30-40, som han havde nævnt over for politiet, var et gæt.

(I anklageskriftet var opregnet 13 kvindenavne, heraf en række fornavne af formentlig afrikansk eller asiatisk herkomst)

Om finansiering af ejendoms købene oplyste T, at de alle var finansieret gennem S Sparekasse, der, når den modtog en lejekontrakt, der viste, at handlen kunne hænge sammen, sendte alle pengene til ejendomsmægleren og sørgede for den videre prioritering.

Størstedelen af de opregnede kvindelige lejere var indkaldt som vidner. Derudover politifolk, der havde foretaget ransagning, T's revisor og T's sagsbehandler i skattevæsenet.

Revisoren forklarede, at det kom bag på ham, at der skulle være "sorte" penge, hvorimod skattemedarbejderen på et tidspunkt havde opdaget, at der manglede oplysninger om et lejemål i en anden kommune. Der manglede efter fremskaffelse af regnskabsmaterialet dokumentation for ca. kr. 550.000, som i regnskabet var byggeudgifter på en af ejendommene. T havde under et møde med skattevæsenet i 2002 oplyst, at der blev drevet bordel fra nogle af ejendommene. Da skattevæsenet gik i dybden og inddrog tidligere år, konstaterede man store udeholdte udgifter også vedr. andre ejendomme. Det førte til, at privatforbruget ikke stemte, hvorfor der måtte være udeholdte indtægter.

(Ovenstående forklaringer er gengivet i sammentrængt referat, og T's og kvindernes forklaringer vedr. de enkelte ejendomme er helt udeladt. Dommen er på 24 sider)

Et mandligt vidne forklarede, at han fra august 2002 transporterede kuverter fra kvinden K til tiltalte. Han vidste ikke, hvor mange penge, der var i kuverterne, når han besøgte K om søndagen. Det var måske hver uge. Han gætter på, at han måske har bragt 35 kuverter til T.

Det var oplyst, at et firma i årene 1999-2003 havde leveret i alt 30.000 stk. præservativer til T.

T's advokat havde i februar 1998 i forbindelse med en lejesag advaret mod risikoen for at overtræde straffelovens § 228 og § 229. Han skrev bl.a.:

"At du har en enkelt lejlighed, der fremlejes med en mindre fortjeneste, vil næppe være noget problem, men når der bliver tale om flere lejligheder, bliver det erhvervsmæssigt, og så opstår der problemer."

Endelig var der fra vurderingsmyndighederne en opgørelse af markedslejen på de forskellige ejendomme.

T havde været frihedsberøvet 20 dage i november/december 2003. Han var egnet til samfundstjeneste.

Opgørelse af konfiskationspåstanden, hvorom der var strid, var af anklagemyndigheden opgjort som beregnet nettofortjeneste efter fradrag af udgifter.

T bestred, at indtægterne kunne opgøres på baggrund af krydserne i lommebogen, og at fortjenesten havde været af den anførte størrelse.

Resten er citat fra dommen side 21f:

"VII. Rettens begrundelse for dommen

1. Skyldsspørgsmålet

Efter bevisførelsen lægger retten om de faktiske forhold følgende til grund: Tiltalte erhvervede ejendommene i forhold B - F med henblik på erhvervsmæssig udlejning til prostitution, ligesom han videreudlejede ejendommen i forhold A til samme formål. Stort set ingen af de prostituerede boede på ejendommene, men arbejdede der kun. Ejendommene havde tiltalte ladet møblere og havde indsat fjernsyn og video. Han havde endvidere i lejlighederne ladet installere telefon, der var oprettet i tiltaltes navn, og som var spærret for udgående samtaler. Tiltalte har både betalt for oprettelsen af telefonen og for den senere drift. Desuden indsatte tiltalte "flue-smækkere" til brug for kundernes dankortbetalinger. Disse betalinger indgik på tiltaltes konto, men blev modregnet i huslejebetalingerne.

Tiltalte har i nogle tilfælde hjulpet de prostituerede med opstart af annoncering og afbestilling af annoncer, men ellers sørgede de selv for annoncering.

Tiltalte har endvidere i et vist omfang leveret kondomer og glidecreme til de prostituerede, der har betalt særskilt herfor.

Lejekontrakterne med en aftalt månedlig leje var proformakontrakter. De var bestemt til forevisning over for myndighederne og ikke udtryk for den leje, der reelt skulle betales. Den reelle leje var væsentligt højere, ligesom der heller ikke blev betalt de depositumsbeløb, som var angivet i kontrakterne. Lejen var i de fleste tilfælde aftalt til et beløb mellem 500 og 700 kr. pr. dag eller som nedenfor anført. Retten finder det bevist, at lejen lå væsentligt over markedslejen. At der blev betalt pr. dag underbyg-

ges også af de afkrydsninger, som tiltalte har sat i sine lommebøger. Der blev endvidere ikke altid oprettet lejekontrakt. Tiltalte har i den forbindelse udtalt, at det var vigtigere for ham at få husleje end en underskrift på en lejekontrakt, for hans økonomi tålte ikke, at hans ejendomme stod tomme.

Ved erhvervsmæssigt at have udlejet ejendommene til prostitution under de ovenfor anførte omstændigheder, finder retten at der er tale om bordeldrift, jf. straffelovens § 228, stk. 1, nr. 3, og at tiltalte, der allerede i 1998 var blevet advaret af sin advokat, var klar herover. Han findes herefter skyldig i overtrædelse af straffelovens § 228, stk. 1, nr. 3.

2. Fortjenesten

Efter de forklaringer, som vidnerne (.....) har afgivet, og som støttes af vidnerne (.....), lægger retten til grund, at tiltalte i sine lommebøger krydsede af, når han fik betaling. Retten afviser i den forbindelse tiltaltes forklaring om, at krydserne kun er sat for sjov og ikke betyder noget, som utroværdig. Retten tilsidesætter endvidere tiltaltes forklaring, om at de prostituerede har betalt særskilt for udgifter til forbrug og telefon."

Retten gennemgår herefter på baggrund af vidneforklaringerne fra kvinderne de enkelte ejendomme. Der blev i de fleste forhold betalt mellem 500 og 700 kr. pr. dag, nogle betalte ikke for søndagen, og andre afregnede månedsvist.

Samlet anførte retten:

"Med hensyn til konfiskationspåstanden bemærkes, at retten kan tiltræde den opgørelsesmetode, som anklagemyndigheden har anvendt, men da der mangler sikre oplysninger om både indtægter og udgifter reduceres konfiskationsbeløbet skønsmæssigt til 1.500.000 kr.

Hos tiltalte konfiskeres 1.500.000 kr., jf. straffelovens § 75, stk. 1.

Endvidere konfiskeres 4 "fluesmækkere", der er taget i bevaring af politiet, jf. straffelovens § 75, stk. 2, nr. 1.

3. Straffen

Straffen fastsættes til fængsel i 1 år 6 måneder, jf. straffelovens § 228, stk. 1, nr. 3.

Retten har ved straffastsættelsen som strafskærpende momenter lagt vægt på omfanget af tiltaltes strafbare forhold. Der er drevet bordelvirksomhed i 6 forskellige ejen-

domme, spredt over et større geografisk område, og virksomheden har strakt sig over en periode på ca. 5 år. Der har endvidere arbejdet et større antal prostituerede, og for-tjenesten har været betydelig.

Under hensyn til, at tiltalte ikke tidligere er straffet, findes 1 år af straffen at kunne gøres betinget, som nedenfor anført, jf. straffelovens § 58, stk. 1.

Tiltalte skal herunder udføre samfundstjeneste i 200 timer, jf. straffelovens § 62."

- 00000 -

Prøvetiden var fastsat til 2 år, og samfundstjenesten skulle udføres inden for en længstetid på 12 måneder.

Landsforeningens Meddelelse 61/2004

Erstatning - Egen skyld - Ung alder

Retsplejelovens § 1018 a

E havde i afventen af nævningetinget, hvor han blev frifundet for forsætlig manddrab, siddet varetægtsfængslet godt 13 måneder. Han blev alene dømt efter § 244 og idømt 6 måneders fængsel. Han søgte om erstatning for den overskydende frihedsberøvelse og blev i byretten tilkendt kr. 260.000, dog med dissens for at nedsætte erstatningen med 2/3. I landsretten blev han i det hele nægtet erstatning med henvisning til egen skyld både forud og efter anholdelsen. En enkelt dommer ville dog, henset til, at E var 17 år på gerningstidspunktet og havde handlet i panik, tillægge 2/3 erstatning.

ØL 18. afd. a.s. S-2067-04, 11/8 2004

E havde som ovenfor beskrevet været varetægtsfængslet godt 13 måneder fra 1/3 2002 til 7/4 2003, heraf isolation til 11/4 2002, hvor han blev løsladt efter at være idømt 6 måneders fængsel for overtrædelse af straffelovens § 244.

Han påstod principalt erstatningen beregnet ud fra, at han kunne være prøveløsladt efter afsoning af 4 måneder, men byretten fandt, at erstatningen skulle beregnes ud fra endt afsoning, da han ikke havde krav på prøveløsladelse. Beløbet udgjorde kr. 260.200.

Anklagemyndigheden påstod frifindelse med henvisning til egen skyld, RPL § 1018 a, stk. 3, idet E, som på gerningstidspunktet afsonede en voldsdom, indgik aftale med to medgerningsmænd om at følge med til gerningsstedet, en kebabforretning, og yde bistand, velvidende at der skulle ske noget voldsomt.

I forretningen dræbte en af medgerningsmændene en af de ansatte.

Efter anholdelsen afgav han urigtige oplysninger til politiet. Først efter ca. en måneds fængsling oplyste han navnet på drabsmanden. Han var flygtet i panik fra forretningen, men vendte på drabsmandens opfordring tilbage og hjalp med at skaffe effekter væk, der havde været anvendt ved forbrydelsen.

Byretten udtalte:

"Retten finder, at den under sagen anvendte frihedsberøvelse ikke står i rimeligt forhold til strafforfølgningens udfald, jf. straffelovens § 1018 a, stk. 2.

Der er enighed om, at det er den samme forklaring erstatningssøgende afgav til politiet den 25. marts 2002, som han efterfølgende gentog i retten og fastholdt og gentog under domsforhandlingen i Østre Landsret. Retten finder, at det kan lægges til grund, at erstatningssøgende er dømt i overensstemmelse med den af ham afgivne forklaring, idet han, som han erkendte, blev dømt for vold efter straffelovens § 244.

Da domfældte ikke har retskrav på prøveløsladelse efter to trediedele af straffen, findes der ikke grundlag for at tilkende erstatning for 298 dage.

To af rettens medlemmer udtaler:

Erstatningssøgende som på tidspunktet for varetægtsfængslingen var 17 år, afgav allerede den 25. marts 2002 en forklaring som han fastholdt og gentog i Østre Landsret. På denne baggrund og henset til sagens karakter og den alvorlige sigtelse finder disse af rettens medlemmer, at han - uanset de indledningsvis afgivne forklaringer - ikke har givet anledning til foranstaltningerne, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 3.

Et medlem af retten udtaler:

På grund af de af erstatningssøgende skiftende forklaringer findes erstatningen passende at kunne fastsættes til 2/3.

Der gives dom efter stemmeflertallet."

Anklagemyndigheden ankede med påstand om frifindelse. E påstod stadfæstelse, subsidiært erstatning i overensstemmelse med den dissens, der blev afgivet i byretten. Der var enighed om kravets størrelse.

Landsretten redegjorde for, at E var blevet frifundet under nævningesagen for overtrædelse af § 237, § 246, jfr. § 245, stk. 1 og § 245, men dømt efter et subsidiært hovedspørgsmål om vold efter § 244, ved på foranledning af en eller flere medgerningsmænd sammen med disse at have indfundet sig i forretningen, hvor de med vold pacificerede P, ansat i forretningen, hvorefter en af de tiltalte med en kniv tildelte A flere knivstik i kroppen og i hovedet, så han samme dag afgik ved døden.

Landsrettens begrundelse og resultat:

"Der er enighed om, at det må lægges til grund, at erstatningssøgende uden at stille uddybende spørgsmål den 23. februar 2002 først på natten indvilgede i at ledsage og bistå den senere drabsmand T ved at holde vagt udenfor, medens T skulle trænge ind i en kebabforretning for at udøve hærværk. T's tørklæde blev revet itu og anvendt til maskering. Erstatningssøgende så ikke våben af nogen art hos T. Da der lød råb og skrig fra butiklokalet, løb erstatningssøgende selv ind og udøvede vold mod den butiksansatte P, som kom ham i møde, og flygtede herefter, da han så, at medgerningsmanden havde anvendt kniv mod den anden ansatte, som havde fået alvorlige stiklæsioner. Erstatningssøgende så, at der var blod over det hele. Erstatningssøgende undløb sammen med drabsmanden, som under flugten gravede kniven ned i en snebunke og ligeledes skaffede dem af med de tørklædestumper, som de havde maskeret sig med. Senere samme dag bortskaffede erstatningssøgende de sko, som han havde været iført under overfaldet, ligesom han forsøgte at skaffe sig et falsk alibi. I tiden efter grundlovsforhøret den 1. marts 2002 afgav erstatningssøgende skiftende urigtige forklaringer, herunder om ukendskab til drabsmandens identitet, men fremkom herefter under en afhøring til politirapport den 25. marts 2002 med den samme forklaring om forløbet, som han afgav under nævningesagen, der førte til, at han alene blev dømt for vold.

Fem voterende finder, at erstatningssøgende selv har givet anledning til såvel sigtelsen for manddrab som den heraf følgende frihedsberøvelse, dels ved ledsagelse af gerningsmanden til gerningsstedet, ved at holde vagt uden for, og ved sin voldelige indgriben i forbindelse med drabshandlingen samt flugt sammen med drabsmanden, bortskaffelse af drabskniven, tørklæder og sko, dels ved i ca. en måned efter grundlovsforhøret at afgive urigtige forklaringer om forløbet, hvilket resulterede i, at han med føje blev medsigtet og senere tiltalt i en nævningesag om drab. Den beskrevne mistankepådragende adfærd har været så omfattende, at han burde have indset, at han løb en ikke ubetydelig risiko for strafforfølgning som sket. Den frygt og panik, som han måtte være blevet grebet af, kan ikke fritage ham for selv at bære risikoen for den adfærd, han har udvist før, under og efter drabshandlingen.

En voterende finder, at erstatningssøgende på den ene side som af flertallet antaget selv i ikke ringe omfang har givet anledning til såvel sigtelse for medvirken til mand-

drab som til den heraf følgende langvarige frihedsberøvelse ved sin mistankepådragende adfærd, men at det på den anden side også må tillægges vægt, at erstatningssøgende har reageret i panik og udtalt frygt som følge af det for ham uventet voldsomme forløb, sagen fik, og at han den 25. marts 2002 afgav den forklaring, som blev lagt til grund ved nævningesagens afgørelse. Under hensyn hertil og til, at erstatningssøgende kun var 17 år på gerningstidspunktet, hans umodenhed og psykiske egenart, samt til de to medgerningsmænds ledende roller, stemmer denne voterende for at give erstatningssøgende medhold i hans påstand, dog således at erstatningskravet på grund af egen skyld nedsættes til 2/3.

Der gives dom i overensstemmelse med flertallets votum, hvorefter anklagemyndighedens påstand om frifindelse tages til følge."

Erstatningssøgende skulle betale sagens omkostninger for begge retter, herunder salær til den beskikkede advokat, idet dog 3.000 kr. med tillæg af moms af det salær på 15.000 kr. med tillæg af moms, der var tillagt advokaten, der var beskikket for landsretten, blev udredet af statskassen.

Landsforeningens Meddelelse 62/2004

Aktindsigt, begrænsning, forsvarers og sigtedes - Beviser, dokumentation af rapporter i forbindelse med vidnefritagelse - Anke, lovlig forkyndelse

Retsplejelovens § 157, § 171, § 745, § 746 og § 877

I en ankesag, der drejede sig om bl.a. røveri og vold efter straffelovens § 245, traf landsretten under domsforhandlingen afgørelse i tre straffeprocessuelle spørgsmål. Dels blev anklagemyndighedens anke vedr. en af de delvist frifundne i byretten, B, afvist. Dels afsloges anklagemyndighedens begæring om vidneførsel, subsidiært dokumentation af et vidnes forklaring, i en situation, hvor der forelå vidnefritagelse. Endelig blev anklagemyndigheden pålagt at undersøge, hvorvidt A's telefon havde været aflyttet som led i en generel efterforskning mod rockerrelaterede personer. Domsforhandlingen blev udsat i afventen af besvarelse af dette sidste spørgsmål.

VL 6. afd. S-2864-03, 8/3, 9/3 og 10/3 2004

Ankesagen drejede sig som nævnt om røveri og vold efter § 245. Anklagemyndigheden påstod bl.a. røveriforholdet henført under § 288, stk. 2.

B's forsvarer påstod anken afvist. B var blevet løsladt den 31/10 2003, ankemeddelelsen var forkyndt for hans ekskæreste K den 7/11 2003.

B forklarede nærmere:

"Tiltalte B forklarede, at han blev kæreste med K engang i maj 2003. Han fik adresse hos hende den 10. juni 2003. K besøgte ham de første 2½-3 måneder i arresten. Derefter besluttede de at afslutte forholdet. Hun besøgte ham derefter ikke længere i arresten. Hun var ikke til stede i byretten ved domsafsigelsen. Da han blev løsladt den 31. oktober 2003, hentede han samme aften efter aftale med K sit tøj. Han gik ikke under jorden, men færdedes i de samme kredse, som han plejer, også på restaurationer i Aalborg. Han overnattede hos forskellige venner og bekendte. Han havde ikke kontakt med K igen før i slutningen af november 2003 og fik først da kendskab til anke-meddelelsen. Han blev stoppet af politiet 10 dage efter løsladelsen, hvor blandt andet hans kørekort blev kontrolleret. Han fik egen lejlighed den 20. december 2003. Den 26. august 2003 var han og K fortsat kærester."

Landsretten udtalte:

"Da ankemeddelelsen blev overleveret til K den 7. november 2003 på adressen X, var B tilmeldt adressen i Folkeregisteret. Hans navn stod imidlertid ikke på døren, og K oplyste, at hun var B's ekskæreste. B har nu forklaret om sit forhold til K og om sine opholds- og bopælsforhold efter løsladelsen den 31. oktober 2003, og der er ikke i forbindelse med eller efter overleveringen af ankemeddelelsen fremkommet oplysninger, som heroverfor giver grundlag for at antage, at B og K den 7. november 2003 tilhørte samme husstand, jf. retsplejelovens § 157, stk. 1, nr. 2, pkt. A. Derfor

b e s t e m m e s:

Anklagemyndighedens anke over for B afvises."

En samlever S til en af de tiltalte, C, mødte og påberåbte sig vidnefritagelse, dels med henvisning til denne relation, dels fordi hun selv i byretten var blevet dømt for medvirken til vold i et af sagens forhold.

Anklagemyndigheden fandt, at vidnets forklaringer til politirapport i det mindste måtte kunne dokumenteres.

Landsretten afsagde følgende

"K e n d e l s e:

S er under byretssagen dømt for medvirken til vold i forhold 4. Landsretten finder herefter ikke grundlag for at antage, at hun ved at afgive forklaring udsætter sig selv for yderligere straf. Derimod findes hun under de foreliggende omstændigheder at

udsætte tiltalte C for straf ved at afgive vidneforklaring. Herefter findes vidnet fritaget for at afgive forklaring efter retsplejelovens § 171, stk. 1, men ikke efter stk. 2, nr. 1.

T h i b e s t e m m e s:

S har ikke pligt til at afgive forklaring som vidne."

Anklagemyndigheden anmodede i medfør af RPL § 877, stk. 3, om tilladelse til dokumentation af hendes forklaring til politirapport.

Forsvareren for A tilsluttede sig anmodningen, men C's forsvarer protesterede. Retsbogen fortsætter:

"Efter en drøftelse rejste retten spørgsmålet, om det har betydning, at det ikke fremgår af de 3 seneste rapporter, at S ikke - ud over at være vejledt om retsstillingen som sigtet - er vejledt om vidnefritagelsesreglerne.

Efter en pause procederedes spørgsmålet supplerende.

Retten rejste endvidere spørgsmål om betydningen af, at ingen af parterne har fremsat begæring om, at vidnet S pålægges at afgive forklaring, jf. retsplejelovens § 171, stk. 3.

A's forsvarer fremsatte begæring om, at det, hvis dokumentation af politirapporterne ikke tillades, pålægges vidnet S at afgive forklaring, jf. retsplejelovens § 171, stk. 3."

De øvrige forsvarere protesterede herimod. Nu påstod anklagemyndigheden S pålagt at afgive forklaring og opretholdt begæringen om dokumentation.

Retten afsagde sålydende

"K e n d e l s e:

Da vidnet S's forklaring efter det hidtil fremkomne ikke kan anses for at være af afgørende betydning for sagens udfald, findes der ikke grundlag for i medfør af retsplejelovens § 171, stk. 3, at pålægge vidnet at afgive forklaring, hvorfor

b e s t e m m e s:

Vidnet S pålægges ikke at afgive forklaring.

Derefter afsagdes sålydende

K e n d e l s e:

Det fremgår af politirapporterne vedrørende afhøringerne den 24. juni 2003 og den 11. august 2003, at S ved indledningen af afhøringerne er gjort bekendt med, at hun ikke har pligt til at udtale sig til politiet, jf. retsplejelovens § 752, stk. 1 (ekstraktens side 260, 273 og 276). Der er ikke begået fejl ved, at hun ikke tillige er vejledt om vidnefritagelsesreglen i relation til samleveren C, jf. retsplejelovens § 171.

Tiltalte C's forsvarer har protesteret mod, at der sker dokumentation af rapporterne under henvisning til, at han ikke har haft lejlighed til at stille spørgsmål til S. Da S ikke på noget tidspunkt har afgivet forklaring i overværelse af denne forsvarer, har han ikke haft lejlighed til at stille spørgsmål til hende om sagen. På denne baggrund og da dokumentation ikke kan antages at ske, uden at også C's rolle omtales, findes der ikke grundlag for undtagelsesvis at tillade, at der sker dokumentation af forklaringerne. Hverken den omstændighed, at forklaringerne er blevet oplæst under byrettens behandling af sagen, eller den omstændighed at den for A beskikkede forsvarer ønsker dokumentationen foretaget, kan føre til andet resultat.

T h i b e s t e m m e s:

Anmodning om dokumentation tages ikke til følge."

Forsvareren for A havde allerede den 9/2 2004 over for Statsadvokaten begæret, at det blev pålagt anklagemyndigheden at foranstalte efterforsket, om en samtale i maj 2003 på et nærmere angivet tidspunkt mellem to mobiltelefoner var blevet aflyttet og i givet fald, at samtalen blev afspillet for forsvareren.

(Baggrunden, der ikke fremgår udtrykkeligt af kendelsen, var, at samtalen påviseligt var ført et andet sted i byen, end hvor et af sagens overfald skulle have fundet sted. A gjorde gældende, at han havde ført den pågældende samtale, og at den anden samtalepart skulle være en rockerrelateret person med en ledende position. Det var imidlertid af anklagemyndigheden anfægtet, at det var A, der deltog i den pgl. telefonsamtale, som var ført på en mobiltelefon.)

Landsretten havde forlods for domsforhandlingen besluttet:

"I afsnit 3.3.1. i de generelle bemærkninger til forslaget til lov nr. 436 af 10. juni 2003 hedder det efter et afsnit om mere generelle baggrundsoplysninger, der er materiale, som falder uden for forsvarerens adgang til aktindsigt:

"Materiale, der indeholder oplysninger om mistænkte personers aktiviteter i tilknytning til det forhold, som efterforskningen angår - f.eks. om deres færden på gernings-tidspunktet - vil dog som udgangspunkt være omfattet af forsvarerens adgang til aktindsigt (medmindre adgang til aktindsigt afslås efter den foreslåede § 745 b, jf. nedenfor)." (Lovforslagets generelle bemærkninger pkt. 3.3.1., side 31, 1. spalte).

Inden der tages stilling til forsvarerens anmodning, skal landsretten anmode om statsadvokatens udtalelse, om denne motivudtalelse efter statsadvokatens opfattelse har betydning for sagen."

Under domsforhandlingen gentog forsvareren sin anmodning. Ingen hensyn talte imod, at det pågældende blev efterforsket, og forsvareren havde, uanset de nyeste ændringer af retsplejeloven, krav på oplysning herom.

Retsbogen for den 10/3 2004 fortsætter:

"Anklageren protesterede herimod og henviste til, at ingen konkrete oplysninger peger på, at der har fundet en aflytning sted, og anklagemyndigheden er ikke bekendt med, at det skulle være tilfældet. Forsvareren har alene krav på de oplysninger, der er tilvejebragt i den konkrete sag. Politiet har en legitim interesse i at hemmeligholde en eventuel aflytning."

Retten afsagde senere i retsmødet følgende kendelse:

"Efter de teleoplysninger, der til brug for sagen er indhentet om mobiltelefon Y, der efter det oplyste tilhører tiltalte A, og efter vidnet V's vidneforklaring er det overvejende sandsynligt, at telefonen omkring gerningstidspunktet ikke har befundet sig på gerningsstedet. Det vil derfor under sagen være væsentligt, med henblik på at fastslå tiltaltes færden på gerningstidspunktet, at det efterforskes, om det er tiltalte A, der har anvendt mobiltelefonen til den samtale, som på gerningstidspunktet blev ført ved brug af telefonen med en mobiltelefon tilhørende P. Dette spørgsmål har ikke ved den øvrige bevisførelse kunnet afklares. Uanset at der ikke er konkrete oplysninger, der peger på, at samtalen har været aflyttet, er det under disse omstændigheder væsentligt, at det til brug for denne sag efterforskes, om aflytning har fundet sted, og at samtalen i givet fald afspilles, jf. retsplejelovens § 746, stk. 1. Denne oplysning er materiale, der efter bemærkningerne til forslaget til lov nr. 436 af 10. juni 2003 som udgangspunkt vil være omfattet af forsvarerens adgang til aktindsigt efter retsplejelovens § 745.

T h i b e s t e m m e s:

Det pålægges anklagemyndigheden at skaffe oplyst, om telefonsamtalen den 24. maj 2003 kl. (...) mellem mobiltelefonerne Y og Z er aflyttet, og i givet fald at give adgang til, at aflytningen afspilles for forsvareren og eventuelt i retten."

Anklagemyndigheden oplyste senere i retsmødet, at det ikke ville være muligt samme dag at få oplyst, hvorvidt den pågældende samtale havde været aflyttet. Sagen blev udsat på opfyldelse af kendelsen.

- oo0oo -

Efter lidt korrespondance frem og tilbage fik forsvareren en skriftlig bekræftelse på, at der ikke forelå nogen aflytning foretaget af nogen afdeling af politiet.

Forsvareren for A oplyser, at denne blev frifundet i det pgl. forhold, dog med dissens (4-2).

Landsforeningens Meddelelse 63/2004

Røverier - Sagsomkostninger

Straffelovens § 288, retsplejelovens § 1008

2 bankrøverier begået ved hjælp af en hardball pistol takseret til 2 år og 9 måneder. T skulle kun betale 1/4 af forsvarersalæret. Der blev taget hensyn til, at en del sigtelser blev frafaldet.

Retten i Kolding, SS 534/04, 31/8 2004

T på 37 år var under en tilståelsessag tiltalt for 2 bankrøverier med 18 dages mellemrum i december 2003. I det første havde han med trussel med hardball pistol fået personalet til at udlevere kr. 150.000. I det andet på tilsvarende måde ved trussel med hardball pistol fået kr. 44.000.

Med i tiltalen var brugstyveri af en bil og kørsel i frakendelsestiden de to dage, røverierne fandt sted.

Der er ikke i dommen oplyst noget om forstraffe.

Straffen blev udmålt til fængsel i 2 år og 9 måneder.

Af den medsendte retsbog fremgår, at forsvarersalæret blev udmålt til kr. 40.000 + moms og kørselsgodtgørelse. T skulle af dette salær betale kr. 10.000 + moms og et

salær til den tidligere forsvarer (ikke oplyst). Den øvrige udgift skulle afholdes af statskassen. Der var taget hensyn til, at en del sigtelser var frafaldet.

- 00000 -

Forsvareren oplyser, at sigtelse for yderligere 19 bankrøverier var frafaldet. En væsentlig del af den medgåede tid var anvendt til de forhold, der blev frafaldet.

- 00000 -

Vedr. strafudmåling for bankrøverier henvises til en række domme gengivet i Lf.Medd. 86/2002.

Landsforeningens Meddelelse 64/2004

Bedrageri - Langvarig sagsbehandling - Betinget straf - Menneskerettigheder

Straffelovens § 56 og § 279, Den Europæiske Menneskerettighedskonvention art. 6

K angav urigtigt over for sin arbejdsgiver at være syg i 6 måneder, uagtet at hun var rask og i perioden havde andre lønindtægter, hvorved hun fik kr. 124.000 i løn. Udgangspunktet var betinget straf med samfundstjeneste, men henset til, at forholdet var fra 2001-02 og anmeldt i februar 2002 og med en død periode på 16 måneder fra efterforskningens slutning til tiltalerejsning, blev straffen på 6 måneders fængsel gjort rent betinget, idet retten fastslog, at der forelå en konventionskrænkelse, som der blev givet K compensation for.

Københavns Byrets 34. afd., nr. 2590/04, 7/6 2004

K på 39 år var tiltalt for bedrageri efter straffelovens § 279, idet hun i perioden 1/8 2001 - 31/1 2002 havde undladt at meddele sin arbejdsgiver, en erhvervsskole, at hun var rask og i øvrigt havde andre lønindtægter, hvorved hun bestemte skolen til at udbetale sig kr. 124.450 i uberettiget løn.

K, der var ustraffet, nægtede sig skyldig og påstod subsidiært strafnedsættelse under henvisning til, at hendes sag ikke var behandlet inden for rimelig tid, jfr. EMK art. 6.

Det fremgik af sagen, at K havde været sygemeldt i foråret/sommeren 2001 med en lægeattest, der angav uarbejdsdygtighed til ultimo juli. Skolen bad her om en ny attest, K reagerede ikke herpå, men modtog fortsat løn, hvorved hun bestyrkede den vildfarelse, at hun fortsat var syg. Kravet blev med fradrag af feriepenge opgjort til kr. 106.000.

Resten er citat af dommen:

"Med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt der foreligger en overtrædelse af Menneskeretskonventionens art. 6, stk. 1 bemærkes, at anklageskriftet er modtaget i retten den 29. januar 2004. Forholdet er anmeldt den 19. februar 2002. Efterforskningen er afsluttet senest i september 2002, således at der i hvert fald har været en død periode på ca. 16 måneder. Dette findes at indebære en krænkelse af Menneskeretskonventionens art. 6, stk. 1, for hvilken der skal gives tiltalte kompensation jf. nedenfor.

Straffen fastsættes efter straffelovens § 285, jf. § 279, til fængsel i 6 måneder.

Retten finder det imidlertid upåkrævet, at den idømte straf fuldbyrdes. Straffuldbyrdelsen udsættes derfor i medfør af straffelovens § 56, stk. 2, som nedenfor bestemt.

Retten finder at udgangspunktet i en sag af denne karakter er en betinget dom med fastsat straf og betingelse om samfundstjeneste. Henset til at der foreligger en krænkelse af Menneskerettighedskonventionen fastsættes straf alene til en betinget dom på fængsel i 6 måneder på vilkår, at tiltalte ikke begår strafbart forhold i prøvetiden jf. nedenfor."

Vilkårene omfattede 1 års prøvetid.